

Emneplan: Barnehage- og skolemiljø og ledelse

Emnekode: VBSL101

Antall studiepoeng: 15

Navn på emnet: Barnehage- og skolemiljø og ledelse, Barnehage- og skolemiljø og leiling, School and nursery environment and leadership

Undervisningsspråk: Norsk

Semester (høst/vår): Undervisning Høst og vår, vurdering Vår

Studierett: Studenter tatt opp på emnet

Forkunnskapskrav: Ingen

Anbefalte forkunnskaper: Ingen

Innhold:

Emnet skal gi utdanningsledere økt kunnskap og ferdigheter som trengs for å kunne fremme trygge og gode læringsmiljø for alle barn og elever i utdanning. Emnet skal også styrke ledernes kunnskap omkring forebygging, avdekking og håndtere mobbing og annen krenkende atferd. Dette gjøres ved å legge vekt på deres rolle og oppgaver som utdanningsledere, gjennom teoretisk fordyping og arbeid med praktiske oppgaver. Emnet består av fire to-dagers samlinger og praktisk arbeid i egen organisasjon mellom samlingene. Samlingene vil være preget av dialogbasert undervisning og samarbeid i grupper. Læringsprosessen vil kreve stor grad av involvering og motivasjon til å bidra til egen og andres læring. Innhold og arbeidsmåter vil være forskningsbasert og praksisrettet. Det vil det være krav om praktisk arbeid mellom samlingene. I tillegg vil det være et forberedende arbeid til første samling.

Emnet har fire hovedtema som behandles på hver sin samling:

1. Leders rolle i å fremme et trygt og godt barnehage- og skolemiljø

Samlingen tar for seg forståelsesmodeller som utgangspunkt for handling, aktivitetspliktens lederutfordringer, oppfølging av en undersøkelse i egen organisasjon og en leders arbeid med personalet som et ledd i å fremme trygge og gode barnehage- og skolemiljø.

2. Forebygging av mistriksel og krenkelser med fokus på lederrollen

Samlingen tar for seg bruk av empiri som utgangspunkt for innsats og evaluering, å lære av en mobbesak, inkludering og mangfold - holdningsarbeid internt og med foresatte og når det låser seg - konflikthåndtering ved ulike virkelighetsforståelser.

3. Avdekking og håndtering av mistriksel og andre krenkelser med fokus på lederrollen

Samlingen tar for seg systematikk og samarbeid knyttet til avdekking og varsling. Hvordan stoppe mobbing og andre krenkelser. Når ansatte utøver krenkelser. Samarbeid med foreldre, barnehage/skoleeier, SFO og eksterne aktører som BUP, PPT, Politi og når mobbing og krenkelser er en del av et mer komplekst system.

4. Utvikling av profesjonell kapital og utviklingen av et trygt og godt barnehage- og skolemiljø

Samlingen tar for seg individuell og kollektiv utvikling i kollegiet, oppfølgende arbeid etter at en mobbesak er avsluttet. Å jobbe med motstand. Leders rolle når barnehage/skolemiljø gir stor grunn til bekymring samt hvordan sikre et kontinuerlig og systematisk arbeid.

Læringsutbytte:

En kandidat med fullført og bestått emne skal ha følgende læringsutbytte:

Kandidaten skal inngående kunnskaper om:

- Juridiske og etiske forhold knyttet til et trygt og godt barnehage- og skolemiljø
- Leders rolle i å fremme et trygt og godt barnehage- og skolemiljø
- Leders rolle i å forebygge mistriksel og krenkelser i barnehage- og skolemiljø
- Avdekking og håndtering av mistriksel og andre krenkelser med fokus på lederrollen
- Analysere forhold som påvirker kollegiets kompetanseutvikling innen mistriksel og andre krenkelser
- Analysere forhold som påvirker samarbeid internt og eksternt i arbeidet med trygge og gode barnehage- og skolemiljø
- Analysere forhold som påvirker systematiske arbeid for et trygt og godt barnehage- og skolemiljø
- Barnehage- og skoleleders rolle for kompetanseutvikling i egen organisasjon
- Sammenhengen mellom ansattes psykososiale arbeidsforhold og effekter på læringsmiljø

Kandidaten skal ha avanserte ferdigheter til å kunne:

- Iverksette relevante tiltak for å sikre at aktivitetsplikten overholdes
- Sette i gang og videreutvikle systematisk arbeid for et trygt og godt læringsmiljø
- Samarbeide med interne og eksterne parter
- Bruke data som analyseverktøy i planlegging og evaluering av tiltak i arbeidet med å skape et trygt og godt læringsmiljø
- Lage en strategisk plan for arbeidet med læringsmiljøet
- Lede kompetanseutvikling for et trygt og inkluderende barnehage- og skolemiljø

Kandidaten skal ha utviklet en generell kompetanse til å:

- Analysere, identifisere og forstå utfordringer i læringsmiljøet
- Ha en overordnet og samtidig detaljert forståelse av de kompliserte forholdene som inngår i forebygging og håndtering av mistriksel og andre krenkelser
- Se sammenhenger mellom lovverket og det systematiske arbeidet for et trygt og godt læringsmiljø

- Forstå sin rolle som strategisk leder i utviklingen av ansattes profesjonalitet og ivaretagelse av ansattes psykososiale arbeidsforhold i arbeidet med læringsmiljø

Arbeidsformer: Studiet er samlingsbasert med to samlinger a to dager per semester.

På de fire samlingene vil det være en veksling mellom faglige innlegg, arbeid i grupper og plenumsdiskusjoner. Dette innbefatter arbeid med case og arbeid med utgangspunkt i den enkeltes erfaring og situasjon. Teoretiske presentasjoner vil relateres til deltakernes praktiske arbeid som skoleledere. For best mulig læringsutbytte, vil organisering variere mellom plenum og grupper av ulik størrelse tilpasset mål og aktivitet. Alle deltakere vil ha tilhørighet i en læringsgruppe og denne gruppen har en veileder knyttet til seg. Både på samlingene og mellom disse vil det bli arbeidet med selvstendig oppgaver basert på lokale utfordringer. Deltakerne forventes å veilede hverandre i par mellom samlingene.

Samarbeidet mellom samlingene forventes å være digitalt, slik at en unngår reise utenom de fire fastlagte samlingene. Mellom samlingene vil det bli lagt ut arbeidsoppgaver det forventes at deltakerne har gjennomgått før samling. Dette kan være fagstoff i form av korte faglige foredrag, korte oppgaver som skal prøves ut eller små filmsnutter. Emnet baserer seg i høy grad på deltakeraktivitet både i grupper og i plenum.

Deltakerne må regne 400-450 t til sammen på samlingene, arbeidskravene og eksamen.

Vilkår for å gå opp til eksamen:

- a. Obligatorisk aktivitet som må være godkjent skal angis og begrunnes
 - Obligatorisk oppmøte på samlingene. Fravær med dokumenterte grunner på maks én samling kan tillates. Da må studenten utføre et avtalt skriftlig arbeidskrav for å erstatte tilstedeværelsen
 - Et refleksjonsnotat i forkant av første samling (en A4 side)
 - Tre mellomarbeid mellom samlingene:
 - 1: gjennomføre en barnehage- eller skolemiljøundersøkelse
 - 2: levere en plan for gjennomføring av utviklingsarbeid – 1000 ord inkludert referanser
 - 3: definere problemstilling til eksamen
 - Konsekvenser av ikke godkjent arbeidskrav er at adgang til prøving nektes. Jf. *Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Stavanger* (eksamensforskriften), § 2-8 nr. 3.
- b. De obligatoriske arbeidskravene vurderes med godkjent/ikke godkjent

Eksamen:

- a. Hjemmeeksamen, 4000 ord +/- 10 %. Innholdsfortegnelse og litteraturliste kommer i tillegg
Selvvalgt tema, men problemstilling skal være godkjent av veileder
- b. Karaktersetting: A-F
- c. Vekting: 1/1
- d. Varighet: Oppgaven kan jobbes med gjennom hele semesteret
- e. Alle hjelpemidler tillatt (kunstig intelligens programmer regnes som fusk)

Litteratur/pensum: Under utarbeidelse

Studentevaluering: Emnet evalueres i tråd med fakultetets retningslinjer for emne og programevaluering. For å sikre kvalitet et godt læringsmiljø for studenter og undervisere, gjennomføres det tidligdialoger i alle emner hvert semester, dette emnet vil også ha emneevaluering tilpasset emnet hvert år. Evalueringen av emnene er forankret i universitetets øvrige kvalitetssystem.

Ansvarlig fakultet og institutt: Fakultet for utdanningsvitenskap og humaniora, Læringsmiljøsenderet

Emneansvarlig: Cecilie Evertsen

Faglærere: Frank Rafaelsen, Ida Risanger Sjursø, Per Einar Sæbbe, Carl Cato Wadel